

Sjöviks folkhögskola har ett ansvar att ordna och utforma arbetsmiljön för att förebygga risker för ohälsa på grund av hot och våld.

Oron för att bli utsatt för hot och våld på arbetet, är en psykisk belastning som också påverkar arbetsmiljön negativt. Detta ska arbetsgivaren också känna till och förebygga så mycket det går.

Arbetsplatser ska utformas och utrustas för att förebygga risken för hot och våld så långt det är möjligt.

Arbete med människor

Aggressiva handlingar eller hot kan komma från deltagare eller närstående. Denna typ av våld är ofta riktat till personal med servicefunktion eller inom skolväsendet eller annan myndighetsutövning. Ett särskilt problem är när angriparen har en nedsatt förmåga att styra och kontrollera sitt beteende och då inte kan svara för sina handlingar. Som till exempel personer med en viss typ av stress, hjärnskada, psykisk sjukdom eller vid drogpåverkan.

Även hot och kränkningar på internet via exempelvis e-post och sociala medier, är en allvarlig företeelse som i yrkeslivet framförallt drabbar dessa yrkesgrupper och riskerar att leda till ohälsa för den som drabbas.

Att arbeta förebyggande mot hot och våld

Förutom arbetsuppgifterna, kan särskilda faktorer på arbetsplatsen ytterligare öka riskerna för att bli utsatt för hot och våld, som till exempel:

- kvälls- eller nattarbete
- ensamarbete
- ekonomihantering
- bristande kunskap och erfarenhet både inom sitt yrkesområde och om bemötande och konflikter
- stress, tidsbrist, för hög arbetsbelastning
- brottsbelastade områden eller platser.

Fysisk arbetsmiljö

- Lokalernas utformning och tillträde till lokaler
- Öppethållande
- Miljön utanför lokalerna
- Inredning och utrustning
- Larm och andra tekniska hjälpmedel som fungerar

Om en hot- eller våldssituation uppstår

Stöd från arbetskamrater

Om någon på en arbetsplats drabbas av hot eller våld är det ofta den drabbades arbetskamrater som förväntas ge den allra första hjälpen tills ambulans och polis anländer. Att snabbt finnas till hands för en drabbad arbetskamrat kan minska arbetskamratens skador betydligt. Tänk på att även den som blivit vittne till det som inträffat kan behöva få stöd. Tänk också på följande:

- Lämna aldrig en drabbad arbetskamrat ensam.
- Lyssna! Du behöver inte ge råd eller säga kloka saker utan det viktigaste är att du finns där.
- Undvik att ge kritik eller att söka efter vem som eventuellt gjort fel.
- Skicka inte hem någon till en tom bostad. Se till att någon anhörig eller vän tar hand om den drabbade.

Krisstöd

Efter en hot- eller våldssituation är det ofta viktigt för en drabbad medarbetare att få tillgång till ett bra psykiskt och socialt omhändertagande (krisstöd). Några samtal med en professionell samtalskontakt kan därför vara viktigt att få i detta skede. Alla drabbade tar inte emot detta erbjudande omedelbart. Då kan det vara viktigt att arbetsgivaren återkommer med erbjudande om detta en tid efter händelsen. Den drabbade kan då ofta bättre bedöma sitt behov av krisstöd.

Företagshälsovården kan erbjuda krisstöd.

Information

Arbetsgivaren samlar personalen och ger konkret och saklig information om vad som har hänt och vad du som arbetsgivare har gjort för att stödja den drabbade. Följ upp hur händelsen påverkar de anställda och om till exempel ytterligare gruppsamtal i någon form, eller tillfällig personalförstärkning, behövs för att minska oro och rädsla. Information om vad som hänt på ett bra sätt minskar risken för ryktesspridning, ogrundad oro och rädsla på arbetsplatsen.

Följ upp det som hänt

Arbetsgivare, skyddsombud och berörd personal följer upp vad som har hänt, orsaken till att det hände, och varför rutinerna inte fungerade. Rutinerna kanske behöver revideras och nya åtgärder sätts in för att undvika att något liknande inträffar igen.

Anmäl allvarliga olyckor och tillbud

Anmäl arbetsolyckor och allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket.

Ansvarsfördelning och uppföljning

Arbetsgivaren har alltid huvudansvaret för dessa frågor men för att uppnå det bästa resultatet behöver personal och skyddsombud arbeta tillsammans med arbetsgivaren för att förebygga ohälsa som orsakas av hot och våld.

Arbetsgivarens ansvar

Huvudansvaret ligger på arbetsgivaren att ordna och utforma arbetsmiljön för att förebygga risker för ohälsa på grund av hot och våld. Arbetsgivaren ansvarar för att fördela arbetsmiljöuppgifterna till de personer i organisationen som har de bästa möjligheterna att genomföra arbetsmiljöarbetet.

Arbetsgivaren, eller de som har fått arbetsmiljöuppgifter av arbetsgivaren fördelat till dig, ska utreda de risker för hot och våld som kan finnas på arbetsplatsen och så snart som möjligt genomföra åtgärder för att förebygga de risker som framkommer. Det är också viktigt att följa upp åtgärderna och att de regler och rutiner som finns är kända av personalen så att alla vet hur de ska agera om en hot- eller våldssituation uppstår.

Arbetstagarens ansvar

Arbetstagaren har krav på dig att medverka i arbetsmiljöarbetet och delta i genomförandet av de åtgärder som behövs för att åstadkomma en god arbetsmiljö. Du måste vara uppmärksam och följa de rutiner och instruktioner som finns. Du måste använda de skyddsanordningar som behövs och iaktta den försiktighet som behövs för att undvika och förebygga en hotfull situation. Om du som arbetstagare bedömer att en arbetsuppgift kan medföra risk att drabbas av hot eller våld ska du också underrätta din arbetsgivare om det.

Skyddskommitténs uppgift

Skyddskommitténs uppgift är att på ett övergripande sätt planera arbetsmiljöarbetet. Arbetsplatsens skyddskommitté ska behandla frågor och planera åtgärder för hur bland annat hot och våld ska förebyggas och om arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamheten på arbetsstället. Uppföljning av rutiner skall behandlas i skyddskommitténs årligen enligt den fastställda arbetsordningen.

Beslutat på personalråd den 7 juni 2017

Lars Nilsson

Rektor